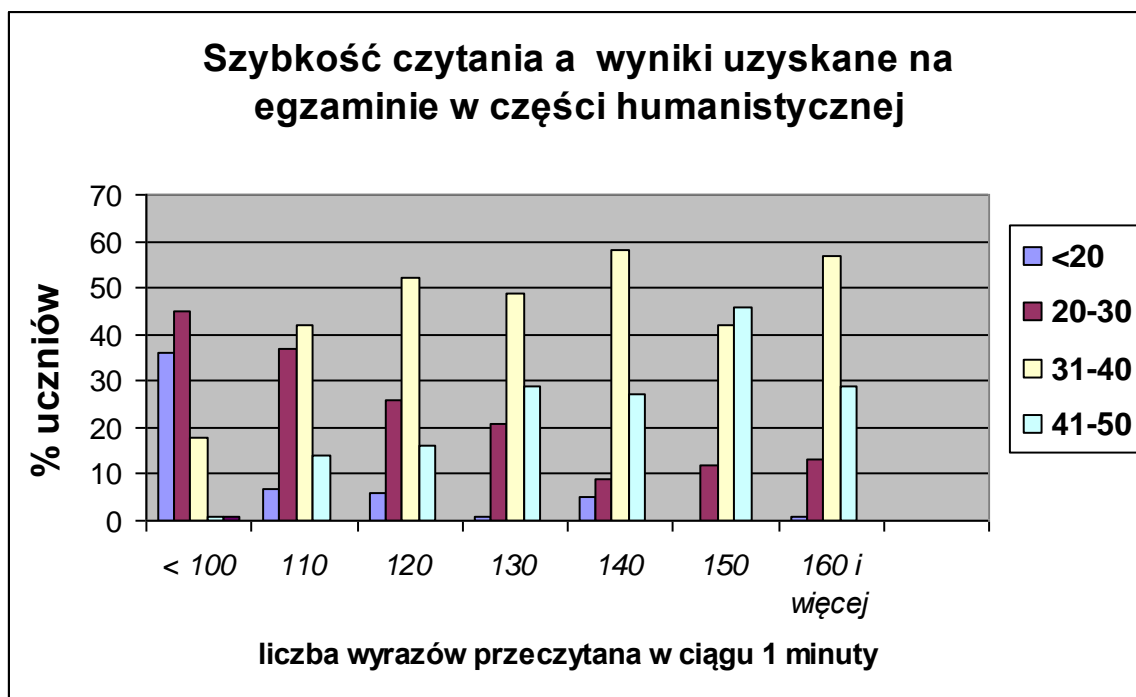

Szybkość czytania a wynik z egzaminu gimnazjalnego

W pierwszym etapie edukacji uczeń powinien opanować umiejętność czytania w stopniu zadawalającym, aby móc ją wykorzystywać w dalszych etapach do samodzielnego uczenia się. Niestety niewielu uczniów osiąga taką kompetencję. Obserwując to zjawisko postanowiłam przeprowadzić pomiar szybkości czytania głośnego na początku i na koniec roku szkolnego pierwszej, a także na koniec klasy drugiej gimnazjum. Z badań wynika, że poziom sprawności czytania uczniów danej klasy jest bardzo zróżnicowany. Niektórzy opanowali tę sprawność dobrze inni bardzo słabo. Taka sytuacja przekłada się na tempo pracy uczniów na lekcji, jak i w dalszej kolejności, na wyniki egzaminu gimnazjalnego. Rozwiązywanie testów wymaga uważnego czytania pytań i poleceń. Uczeń jest zdany wyłącznie na siebie, nie może liczyć na pomoc nauczyciela lub kolegi. Umiejętność czytania staje się w tym momencie szczególnie istotna. Wskazują na to wyniki indywidualne uczniów osiągnięte na egzaminie.

Chcąc określić wpływ szybkości czytania uczniów na wynik egzaminu gimnazjalnego, dokonałam analizy wyników indywidualnych 416 uczniów kończących naukę w naszym gimnazjum w latach : 2006, 2007, 2008. Analizując te zależności należy stwierdzić, że szybkość czytania ma istotny wpływ na ilość punktów uzyskanych z egzaminu w części humanistycznej. Im szybsze tempo czytania uczniowie posiadają tym większy ich odsetek uzyskuje wyższe wyniki (Wykres 1).

Wykres 1. źródło: badania własne

Uczniowie czytający ponad 130 wyrazów na minutę w 80 % osiągają powyżej 30 punktów w części humanistycznej. W tej grupie tylko znikomy procent otrzymuje wynik niższy niż 20 punktów (Wykres 2). Natomiast wśród uczniów czytających 140 i więcej wyrazów na minutę ok. 90 % uzyskuje rezultaty w przedziale 31-50 punktów.

Najniższe wyniki z egzaminu uzyskują uczniowie czytający poniżej 100 wyrazów w ciągu 1 minuty. W tej grupie 81 % osiąga znacznie mniej niż 30 punktów, a 36% poniżej 20. Wśród uczniów szybciej czytających jest tylko niewielki procent uzyskujących tak niskie wyniki (Wykres 2).

Wykres 2. Źródło: badania własne

Analizy rezultatów indywidualnych poszczególnych uczniów wykazały, że istnieje dość ścisły związek między szybkością czytania a osiąganiem najwyższych wyników tj. w przedziale 41-50 punktów. Wśród czytających ok. 150 wyr./ min. prawie co drugi zdobywa tak wysoki rezultat. Natomiast w grupie ze średnią szybkości czytania 130-140 wyr./min taki wynik uzyskuje co trzeci gimnazjalista (Wykres 3).

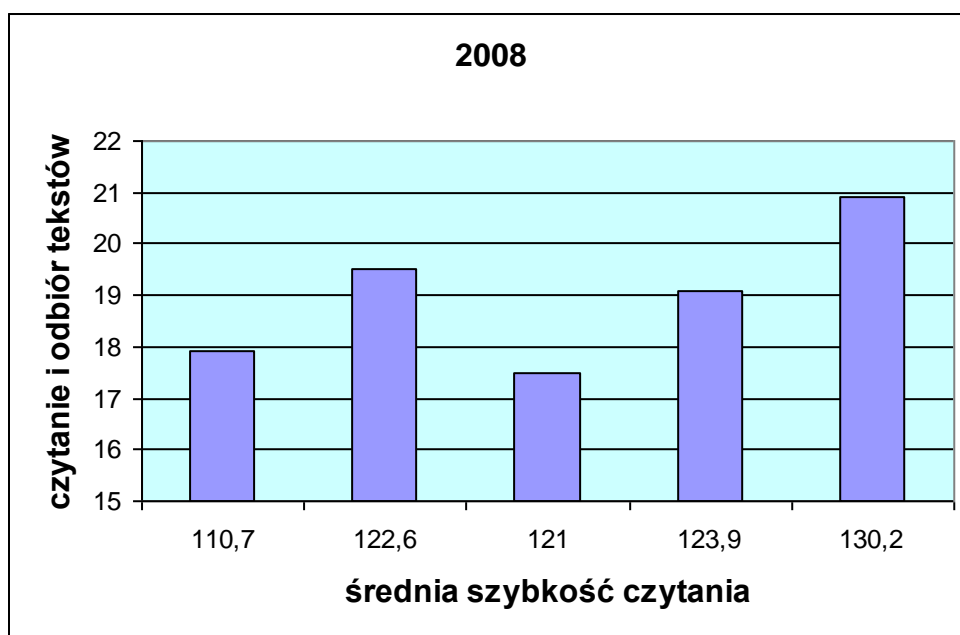

Wykres 3. Źródło: badania własne

Analizując wyniki uczniów w zakresie badanych umiejętności w latach 2007 i 2008 oraz średnie szybkości czytania poszczególnych klas dostrzegłam pewne zależności. Szczególnie wyraźnie pokazują to osiągnięcia w obszarze *czytanie i odbiór tekstów*. Uczniowie klas, których średnia szybkości czytania wynosiła ponad 130 wyrazów na 1 minutę, uzyskały najwięcej punktów z tej części egzaminu. Tym samym zdystansowały one dość znacznie inne klasy (Wykres 4 i 5).

Wykres 4. Źródło: badania własne

Wykres 5. Źródło: badania własne

Badania wyników egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej ograniczyły się do analizy osiągnięć w zakresie badanych umiejętności. Wykazała ona, że klasy ze średnią szybkości czytania powyżej 130 wyrazów na 1 minutę uzyskują najwyższe wyniki również z tej części egzaminu. Szczególnie wyraźne jest to w obszarze umiejętności *wyszukiwanie i stosowanie informacji*, gdzie poziom osiągnięć wyniósł ponad 71 %.

Niniejsze opracowanie nie wyczerpało tematu, ale wykazało istotny wpływ opanowania techniki czytania na wyniki egzaminu kończącego gimnazjum. Przedstawione wyniki i zestawienia posłużyć mogą nauczycielom do dokonania pogłębionej analizy własnych wyników, wyjaśnienia niepowodzeń jak i źródeł sukcesów wychowanków. Pokazanie wyników w perspektywie trzech lat daje materiał porównawczy i może ułatwić zdiagnozowanie osiągnięć na egzaminie uczniów i poszczególnych klas w porównaniu z innymi o zbliżonych wynikach z szybkości czytania.

Mam nadzieję, że materiał ten może zaciekawiać również rodziców i inne osoby zainteresowane problematyką oświatową, gdyż jest to publikacja obrazująca wpływ szybkości czytania na osiągnięte wyniki przez naszą młodzież.

Opracowała **Bożena Bożenkow**